

خبرنامه بهار ۱۴۰۳ انجمن روان‌شناسی اجتماعی ایران

خبرنامه انجمن روان‌شناسی اجتماعی ایران

«بهار ۱۴۰۳؛ شماره ۳۵»

نشانی دفتر انجمن: تهران، خیابان نجات‌اللہی، نبش سپند، ساختمان اداری دانشگاه پیام‌نور، طبقه دوم

تلفن تماس: ۰۹۱۰۲۶۵۶۱۴۴

رایانامه: dabirsocial@yahoo.com

وبسایت: www.iranian-asp.com

اینستاگرام: www.instagram.com/iranian_asp

آنچه در شماره بهار ۱۴۰۳ می‌خوانید

- ✓ جدیدترین اخبار روان‌شناسی اجتماعی ۶
- ✓ چه چیزی کودکان را به منظور آماده‌شدن برای آینده تشویق می‌کند ۹
- ✓ مجمع عمومی فوق‌العاده نوبت دوم ۱۲
- ✓ بررسی برون‌گرایی با توجه به مطالعات بین‌فرهنگی ۱۳
- ✓ رابطه انصاف و فرهنگ ۱۸
- ✓ کیسه‌های پلاستیکی و اثرات آنها بر زندگی موجودات زنده ۲۶
- ✓ تصمیم ۳۳
- ✓ معرفی کتاب ۴۱
- ✓ تبریک ۴۸
- ✓ شماره جدید نشریه‌های انجمن ۵۰
- ✓ شرایط عضویت در انجمن ۵۴
- ✓ همکاری در تدوین خبرنامه ۵۵

مدیر مسئول: دکتر مجید صفاری‌نیا

سر دبیر: دکتر مجتبی دلیر

همکاران این شماره

Majid Saffarinia (Ph. D)

دکتر مجید صفاری‌نیا

Moftaba Dalir (Ph. D, Post Doctorate)

دکتر مجتبی دلیر

Setareh Jafari

ستاره جعفری

Zahra Malamiri Kajoori

زهرا ملامیری کجوری

Reyhaneh Noori

ریحانه نوری

Yeganeh Parsai Sharif

یگانه پارسایی شریف

Maryam Negahban Hagh

مریم نگهبان حق

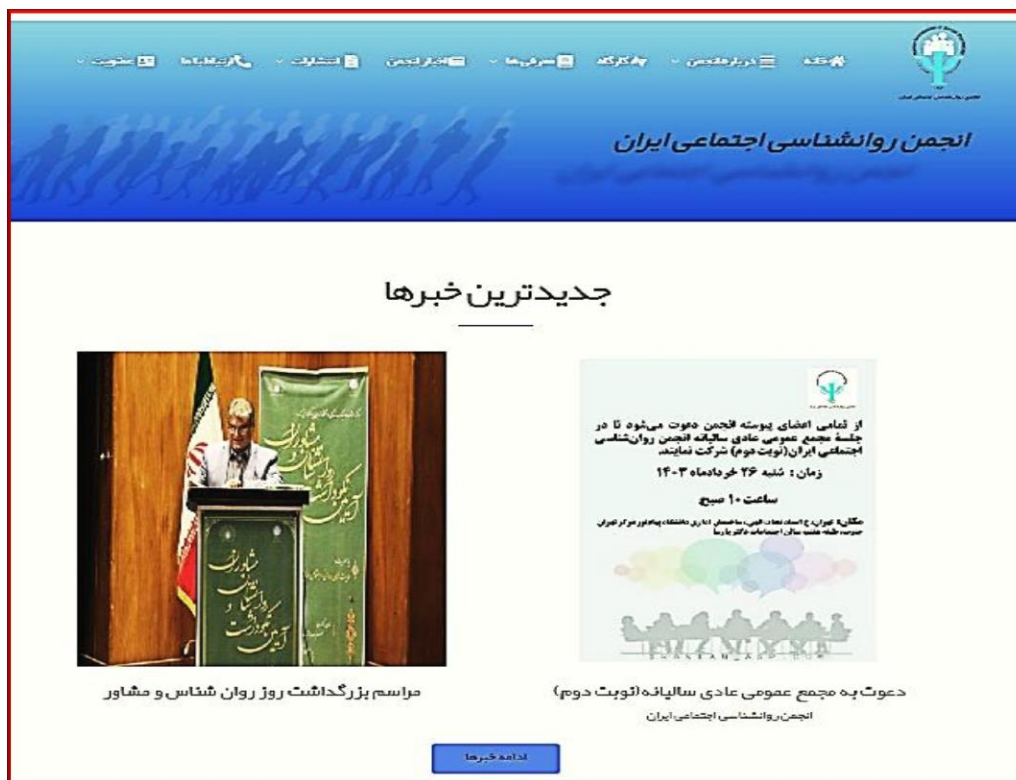
Soheyla (Ameneh) Karimi

سهیلا (آمنه) کریمی

نشانی سایت جدید انجمن

سایت جدید انجمن با امکان عضویت برخط به نشانی زیر راه‌اندازی شده است. از مزایای سایت جدید امکان دانلود رایگان کتاب‌های جدید لاتین روان‌شناسی اجتماعی و دیگر گرایش‌های روان‌شناسی برای اعضای محترم انجمن است.

<https://www.iranian-asp.com>

صفحه رسمی انجمن را در اینستاگرام دنبال کنید

لطفا صفحه رسمی انجمن روان‌شناسی اجتماعی ایران در اینستاگرام به آدرس زیر را دنبال نموده، به همکاران، دانشجویان و دیگر علاقمندان معرفی بفرمایید. علاقه‌مندان به همکاری با این صفحه پیام ارسال کنند.

www.instagram.com/iranian_esp

جدیدترین اخبار روان‌شناسی اجتماعی

ستاره جعفری

۱. مطالعه جدیدی نشان می‌دهد که افراد به اندازه زمانی که با یک غریبه صحبت می‌کنند، برای صحبت با یک دوست قدیمی نیز تمایل دارند. این مطالعه که توسط روانشناسان دانشگاه کالیفرنیا، برکلی انجام شد، نشان داد که افراد تمایل دارند در مورد افکار و احساسات خود با دوستان قدیمی خود به همان اندازه که با غریبه‌ها صحبت می‌کنند، صحبت کنند. این یافته‌ها با این باور رایج که افراد فقط در مورد مسائل خصوصی با دوستان نزدیک خود صحبت می‌کنند، مغایرت دارد.
۲. تحقیقات جدید نشان می‌دهد که «اعتماد به نفس سیاسی» بالا می‌تواند منجر به عدم تحمل و خصومت نسبت به افراد دارای دیدگاه‌های سیاسی متفاوت شود. این مطالعه که توسط محققان دانشگاه ییل انجام شد، نشان داد که افرادی که اعتماد به نفس بالایی در مورد باورهای سیاسی خود دارند، به احتمال زیاد با کسانی که با آنها

مخالف هستند، بحث می‌کنند و آنها را تحقیر می‌کنند. این یافته‌ها نگرانی‌هایی را در مورد تأثیر قطبی شدن سیاسی بر جامعه ایجاد می‌کند.

۳. مطالعه‌ای که اخیراً منتشر شده است نشان می‌دهد که تنهایی در اوایل نوجوانی می‌تواند تأثیر منفی طولانی‌مدتی بر سلامت و رفاه افراد داشته باشد.

این مطالعه که توسط محققان دانشگاه کلمبیا انجام شد، نشان داد که نوجوانانی که احساس تنهایی می‌کنند، بیشتر در معرض خطر ترک تحصیل، بیکاری و مشکلات سلامتی در بزرگسالی هستند. این یافته‌ها بر اهمیت مداخلات زودهنگام برای جلوگیری از تنهایی در دوران نوجوانی تأکید می‌کند.

۴. روان‌شناسان می‌گویند که «حلقه‌های اجتماعی» طولانی‌مدت می‌توانند کلید خوشبختی باشند.

مطالعه‌ای که اخیراً منتشر شده است نشان می‌دهد که افرادی که روابط اجتماعی قوی و پایدار با دیگران دارند، به احتمال زیاد از زندگی خود راضی هستند و احساس خوشبختی می‌کنند. این یافته‌ها بر اهمیت حفظ روابط نزدیک با دوستان و خانواده تأکید می‌کند.

۵. پژوهشگران می‌گویند که «تأثیرپذیری اجتماعی» می‌تواند منجر به رفتارهای ناپایدار در بین نوجوانان شود.

مطالعه‌ای که اخیراً منتشر شده است نشان می‌دهد که نوجوانانی که تحت تأثیر فشار همسالان هستند، به احتمال زیاد درگیر رفتارهای خطرناکی مانند مصرف مواد مخدر، رانندگی در حالت مستی و فعالیت‌های جنسی پرخطر می‌شوند. این یافته‌ها بر اهمیت آموزش نوجوانان در مورد مقاومت در برابر فشار همسالان تأکید می‌کند.

منابع:

- <https://www.nature.com/articles/s44271-024-00075-8>
- <https://www.psypost.org/confident-in-your-politics-new-study-uncovers-a-dark-side-of-political-efficacy/>
- <https://www.sciencedaily.com/releases/2021/09/210902174641.htm>
- <https://ucldigitalpress.co.uk/Book/Article/10/35/428/>
- <https://www.sciencedaily.com/releases/2023/11/231109121424.htm>

چه چیزی کودکان پیش‌دبستانی را به‌منظور آماده‌شدن برای آینده

تشویق می‌کند

زهرا مالامیری کجوری

بزرگسالان به طور متوسط ۵۹ بار در روز را به فکرکردن درباره آینده اختصاص می‌دهند. این به آنها کمک می‌کند تا با چالش‌های آینده روبه‌رو شوند. اما کودکان چه کار می‌کنند؟

بزرگسالان عمدتاً وقتی تصور می‌کنند چه احساسی خواهند داشت برای آینده آماده شوند، به آسانی پیدا می‌کنند محققان دانشگاه Ruhr Bochum آلمان بررسی کردند که آیا این موضوع در مورد کودکان پیش‌دبستانی نیز صادق است یا خیر. در یک مطالعه با ۹۰ کودک پنج‌ساله، آنها نشان دادند که این گروه فقط زمانی برای یک بازی آماده می‌شود که تصور کنند چه احساس بدی در آن خواهد داشت. محققان این مطالعه به‌عنوان بخشی از گروه آموزشی - پژوهشی (DFG-Graduiertenkolleg) "شناخت موقعیت" در تقاطع فلسفه و روان‌شناسی توسط بنیاد تحقیقات آلمان تأمین می‌شود، انجام دادند. آنها یافته‌های خود را در مجله Emotion در ۲۸ مارس ۲۰۲۴ شرح دادند.

کودکان پیش‌دبستانی تمایل دارند در اینجا و اکنون زندگی کنند.

تمرین برای یک بازی مدرسه، گرفتن هدیه برای تولد یک دوست و بسته‌بندی کتاب برای یک سفر طولانی با ماشین: زندگی روزمره آنها پر از رویدادهایی است که کودکان باید برای آنها آماده شوند. دکتر می‌گوید: "با این حال، کودکان پیش‌دبستانی به‌ندرت موفق به انجام این کار بدون حمایت بزرگسالان می‌شوند."

"بابت وویگت" که همراه با "فلیکس شرایبر" این مطالعه را رهبری کردند. "حتی زمانی که از کودکان پیش‌دبستانی خواسته می‌شود رویدادی در آینده را تصور کنند، پاسخ آنها اغلب بر اساس خلق و خوی فعلی آنها هدایت می‌شود. با کمال تعجب، هنوز مشخص نشده بود که چرا چنین است."

تصور کنید چه احساسی خواهید داشت

در مطالعه آنلاین، کودکان از دو اتاق مجازی بازدید کردند. در اتاق اول با سه بازی آشنا شدند. آنها همچنین فهمیدند که بعداً به این اتاق باز می‌گردند، در یکی از بازی‌ها آزمایشی وجود دارد و می‌توانند برنده برچسب‌ها شوند. در اتاق دوم، از برخی از کودکان خواسته شد تصور کنند که بردن تعداد زیادی برچسب چه حس خوبی دارد، درحالی‌که از دیگران خواسته شد تصور کنند که بردن فقط چند برچسب چه حس بدی به همراه دارد. به گروه سوم فقط این واقعیت یادآوری شد که آزمون برگزار خواهد شد.

سپس محققان همان سه بازی را که در اتاق اول بود به کودکان ارائه دادند. کودکان می‌توانستند قبل از بازگشت به اتاق اول تصمیم بگیرند که کدام یک از بازی‌ها را می‌خواهند انجام دهند. عامل تعیین‌کننده برای محققان این بود که آیا کودکان بازی را

که بعداً اعلام شده بود برای برنده‌شدن در برچسب‌ها انتخاب می‌کردند یا خیر. فقط بچه‌هایی که تصور می‌کردند بردن تنها تعداد کمی برچسب چه حس بدی خواهد داشت، احتمالاً بازی‌ای را انتخاب می‌کردند که بعداً در آن مورد آزمایش قرار می‌گرفتند.

دیدگاه بدبینانه یک عامل انگیزشی قوی است

این نشان می‌دهد که انتظارات در مورد رویدادها و احساسات آینده بر نحوه رفتار کودکان در اینجا و اکنون تأثیر می‌گذارد. "بابت ووگت" می‌گوید: به نظر می‌رسد یک دیدگاه بدبینانه به کودکان انگیزه می‌دهد تا برای رویدادها آماده شوند. "ما گمان می‌کنیم که کودکان پیش‌دبستانی به ندرت به طور خودبه‌خود در مورد احساس ناخوشایندی فکر می‌کنند." این فرضیه در حال حاضر نیاز به آزمایش در مطالعات آینده دارد.

منبع:

Ruhr-University Bochum. (2024, May 14). What motivates preschoolers to prepare for the future. *ScienceDaily*. Retrieved May 23, 2024 from www.sciencedaily.com/releases/2024/05/240514141400.htm

مجمع عمومی فوق‌العاده نوبت دوم

جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده نوبت دوم انجمن روان‌شناسی اجتماعی ایران در روز شنبه ۲۶ خردادماه ۱۴۰۳ در محل دانشگاه پیام‌نور به آدرس تهران، خیابان نجات الهی، نبش سپند، ساختمان اداری دانشگاه پیام‌نور تهران جنوب، طبقه هفتم، سالن اجتماعات دکتر پارسا راس ساعت ده برگزار می‌شود. از تمامی اعضای پیوسته انجمن دعوت می‌شود تا در این جلسه شرکت کنند.

بررسی برون‌گرایی با توجه به مطالعات بین فرهنگی

ریحانه نوری

دانشجوی دکتری روان‌شناسی دانشگاه تهران

به دو فرد متضاد در کلاس خود فکر کنید، یکی از این افراد از حضور در تمام کلاس‌ها لذت می‌برد در تمام مهمانی‌ها شرکت دارد و به داشتن دوستان زیاد معروف است و همیشه آماده است تا به دنبال تجربیات جدید باشد این شخص، شخصی پر انرژی و در اکثر حوزه‌ها رهبر است و از زندگی خود راضی است درمقابل فرد دیگری را در نظر بگیرید که تمایل دارد از کلاس‌ها و مهمانی‌ها دور بماند و در عوض یک مکان بی سر و صدا با یک کتاب خوب را انتخاب می‌کند و از این موقعیت خوشحال‌تر است این شخص دوم ممکنه چند دوست صمیمی داشته باشد اما در درون خود راحت‌تر است و یک سبک زندگی منظم و معمول دارد توضیحات ارائه شده فکر ما را سمت و سوی موضوعی که یکی از ویژگی‌های شخصیتی که در واقع برون‌گرایی و در مقابل آن درون‌گرایی هست سوق می‌دهد

در واقع برون‌گرایان را با صفاتی مثل اجتماعی بودن، قاطعیت داشتن، احساس طلبی و در مقابل درون‌گرایان را افرادی محتاط‌تر ساکت‌تر و منفعل‌تر می‌خوانیم. در ابتدای یونگ بررسی‌های مربوطه را روی این افراد انجام داد و برون‌گرایان را دارای صفاتی از جمله تمرکز بر دنیای بیرونی و هدایت یک جریان بیرونی انرژی شخصی به محیط اجتماعی توصیف کرد در مقابل درون‌گرایان را افرادی خواند که با تمرکز بر دنیای ذهنی درونی و هدایت یک جریان درونی انرژی شخصی متمرکز بر عوامل درونی توصیف کرد

پس از آن هانس آیزنک و جفری گری مبدع اصطلاحات برون‌گرایی و درون‌گرایی شدند و مدلی مبتنی بر صفاتی که معتقد بودند از نظر فیزیولوژیکی بسیار قابل وراثت است را ارائه دادند، و پس از آن کتل و در نهایت امروزه به مدل شخصیتی ۵ عامل بزرگ رسیدیم که برون‌گرایی یک عامل مهم در آن می‌باشد

برون‌گرایی به طور پیوسته با دیگر روابط شخصیتی فرد تعامل دارد و پیامدهایی برای زندگی و تفاوت‌های فردی در رفتار ایجاد می‌کند برون‌گرایان در مقایسه با درون‌گرایان سطوح بالاتری از عاطفه مثبت را تجربه می‌کنند علاوه بر این بین برون‌گرایی و احساسات مثبت در فرهنگ‌ها بدون توجه به گرایش شخصیتی نتایج بسیار تکرار شده می‌باشد. تحقیقات نشان داده است که برون‌گرایان هنگام ارائه محرک‌های مثبت واکنش‌های مثبت‌تری از خودشان نشان می‌دهند؛ برون‌گرایان نه تنها در تعداد بیشتری

از فعالیت‌های اجتماعی شرکت می‌کند بلکه هنگام درگیر شدن فعالیت‌های روزانه از مزایای بیشتری برخوردار هستند می‌شوند رفتار آنها در مقایسه با درونگراها چه در تعامل تعاملات اجتماعی و چه در نگاهشان به جهان به طور کلی مثبت‌تر است

ارتباط بین برون‌گرایی و آسیب‌شناسی روانی

نگرانی‌های مربوط به سلامت روان اغلب با کناره‌گیری اجتماعی و سطوح پایین عاطفه مثبت مشخص می‌شود که اینها جز ویژگی‌های اصلی برون‌گرایی است تحقیقات نشان می‌دهند برون‌گرایی با اضطراب و افسردگی رابطه منفی دارد اما اگر از ریشه‌های ارثی برون‌گرایی بخواهیم صحبت کنیم بررسی‌های انجام شده نشان می‌دهد که نرخ وراثت‌پذیری برون‌گرایی در صد ۶۰ می‌باشد

تفاوت جنسیتی در برون‌گرایی قابل استناد نیست و این تفاوت‌ها آنقدر اندک هستند که قابل توجه نیستند همچنین تحقیقات نشان دادند که یک عامل مهم و موثر در برون‌گرایی نقش حافظه کاری است که نقشی حیاتی در نظارت و بهره‌برداری اطلاعات ایفا می‌کند

خانواده و برون‌گرایی

خانواده به عنوان اولین بستر مهم در شکل‌گیری و رشد شخصیت افراد می‌باشد و نقش‌های بی‌بدیل در شکل‌گیری شخصیت ایجاد می‌کند

مطالعات بسیار از رابطه نزدیک بین سبک‌های فرزند پروری و ویژگی‌های شخصیتی گروه‌های خاص حمایت کردند

گرمای عاطفی والدین یک سبک فرزندپروری عمدتاً مثبت است مطالعات بر روی نوجوانان روسی نشان می‌دهد بچه‌هایی که برونگرایی بالایی را داشتند معمولاً در سنین قبل از نوجوانی پدران خود را گرم و مراقبت کننده می‌دانند همچنین این داده برای بچه‌های چینی هم قابل استفاده بود.

یک سری مطالعات بین فرهنگی بین کودکان ۹ تا ۱۵ ساله در مصر و ایالات متحده انجام شده بود نتایج حاکی از آن بود که بچه‌های مصری در مقابل با ایالات متحده احتمال بیشتری دارد که سبک‌های برونگرا عملی احساسی و سازمان یافته را ترجیح بدهند این سبک سازگار با سبک‌های رایج والدینشان که هدفشان ترویج همنوایی می‌باشد است همچنین مذهب نقش برجسته‌ای در شکل‌گیری هویت کودکان مصری ایجاد می‌کند

برون گرایی و تنهایی

تنهایی به عنوان یک احساس ناراحت کننده تعریف می‌شود که با این تصور همراه است که نیازهای اجتماعی فرد برآورده نخواهد شد در واقع عدم روابط اجتماعی مناسب که پیامدهای نامطلوب متعدد سلامت جسمی و روانی از جمله زوال شناختی را به همراه دارد

همه گیری کوید ۱۹ نگرانی‌های مربوط به اثرات انزوای اجتماعی و تنهایی را دوباره برانگیخته است

پیوندهای مقطعی بین تنهایی و ۵ عامل بزرگ شخصیت به خوبی اثبات شدند
برونگرایی و توافق پذیری پایین پیش‌بینی کننده قوی‌تری برای تنهایی در نمونه‌های
ژاپنی بود در نمونه ایالات متحده دستاوردهای شخصی بیشتر پیش‌بینی کننده بهزیستی
فردی بود. شواهد قوی از ارتباط منحصر به فرد روان رنجوری و تنهایی و
مشارکت‌های معنی دار برونگرایی و وظیفه شناسی کم وجود دارد.

رابطه انصاف و فرهنگ

یگانه پارسایی شریف

دانشجوی دکتری روان‌شناسی دانشگاه تهران

انصاف از زمان‌های گذشته تا به امروز واژه‌ای بسیار مهم و حائز اهمیت بوده است که بر سر تعریف آن همواره اختلاف نظر وجود داشته است و از فرهنگی به فرهنگ دیگر در این خصوص اختلاف نظر وجود داشته است. انصاف یکی از مهمترین فضائل اخلاقی است که در تعریف آن گفته‌اند: «انصاف به معنای عدالت‌ورزی و اجرای قسط و اقرار به حقوق مردم و ادای آنهاست و اینکه هر خیری را برای خود می‌خواهیم، برای دیگران هم بخواهیم و هر زیان و ضرری که برای خود نمی‌پسندیم، برای دیگران هم نپسندیم». به دو دلیل شایسته است که تمایل به رعایت انصاف، به منزله شیوه اجرای عدالت، در سطح کشور، در کانون مطالعات مبتنی بر فرهنگ، روابط اجتماعی و اخلاق قرار داشته باشد: نخست، موضوع محوری اخلاق در دیدگاه‌های متفاوت مفهوم عدالت است. اما، دومین دلیل، به جهت گریه‌های ارزشی و فرهنگی و توجه ویژه فرهنگ ایرانی به ضرورت عدالت بر می‌گردد. به زبان فنی‌تر می‌توان چنین ادعا کرد

که عدالت و هنجار اخلاقی آن یعنی انصاف تبیین‌کننده ارزشمندی از اخلاق و گونه‌ای از فرهنگ است (نقدی و تولایی، ۱۳۹۳).

عدالت مفهومی فلسفی است؛ و از نظر اجتماعی، هنگام توزیع منابع ارزشمند (مادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی) بروز می‌کند؛ خصوصاً اگر اصرار داشته باشیم که این توزیع عادلانه صورت گیرد. همین‌جا نقش‌کلیدی هنجار انصاف خود را نمایان می‌سازد. به عبارت دیگر، هنجار انصاف تجسم عدالت است و صحبت از عدالت، بدون در نظر گرفتن هنجار انصاف و انواع شیوه‌های توزیع منابع، فقط امری انتزاعی و اجرا نشدنی است (نقدی و همکاران، ۱۳۹۲).

از طرفی دیگر، باید خاطر نشان ساخت که انصاف واژه‌ای مشتق گرفته از فرهنگ است. ماهیت فرهنگ عبارت است از ذات، جوهره و امری که فرهنگ را از نظر موضوع از سایر موضوعات مجزا می‌سازد و واژه‌های بسیاری در واژه فرهنگ مستتر است که انصاف یکی از آنهاست. موضوعات فرهنگی عبارت است از تجزیه ماهیت فرهنگ و بیان مولفه‌ها، عوامل و اجزایی که بر روی هم نظام فرهنگی را تشکیل می‌دهد. کارکرد فرهنگ نیز به معنای نتیجه، ثمره، محصول و مظاهری است که از فرهنگ به دست آمده و نقش بقای حیات اجتماعی را ایفا می‌نماید. با بهره‌گیری از این منطق و قاعده تعریف، می‌توانیم تعاریف به عمل آمده از فرهنگ را به محک گذاشته و مورد تجزیه و تحلیل قرار دهیم. ذکر این نکته ضروری است که فرهنگ‌شناسی در دو مرحله تعریف فرهنگ و تحلیل آن مورد بررسی خواهد گرفت (وثوقی، ۱۴۰۱).

ذکر این نکته ضروری است که تعریف فرهنگ به اندوخته مادی و معنوی بشر همانند تعریف گذشته، تعریف کاملی نیست؛ چرا که باعث می‌شود اموری فراتر از فرهنگ در دامنه تعریف قرار گیرد، زیرا اندوخته‌ها و سرمایه‌هایی که بشر از نسلی به نسل دیگر منتقل می‌کند یا آن را تولید می‌نماید، محدود به سرمایه‌های فرهنگی نیست. اگر سرمایه، کارخانه، ساختمان، پول یا ثروتی، از نسلی به نسل دیگر انتقال یافته و نسل بعد، از آن بهره‌وری کند این میراث اقتصادی است نه فرهنگی (گرانپایه، ۱۳۹۱). از اینرو هدف اصلی از نوشتار حاضر بررسی رابطه انصاف و فرهنگ است که در بخش‌های بعدی بدان پرداخته می‌شود.

مفهوم انصاف

نکته مهمی که در مورد انصاف است؛ پیچیدگی و ابهام در تعریف آن می‌باشد. به همین جهت، شاختر یکی از حقوق‌دانان برجسته بین‌المللی گفته است هیچ مفهومی در حقوق بیشتر از مفهوم انصاف در برابر تعریف دقیق، مقاومت نمی‌کند. ویرامانتری نیز به نقل از یک محقق در تعریف انصاف بیان می‌کند که انصاف، مسئله پیچیده پر رمز و راز درون یک معماست (امینی، ۱۳۹۵).

از دیدگاه حقوقی، انصاف به معنای توجه به تمام ابعاد مسئله برای صدور حکمی معطوف به عدالت در سیستم قانون‌گذاری و دادرسی منصفانه که موجب اقناع وجدان عرف جامعه و فرد قضاوت‌کننده شود، از مسائل مهم در حفظ حقوق شهروندان بوده است (موسویان و همکاران، ۱۴۰۰).

با وجود این پیچیدگی در بیان انصاف، باید به این واقعیت اذعان کرد که انصاف، عدالت را به ارمغان می‌آورد. انصاف یعنی چیزی را نصف کردن یا به نصف رساندن؛ در روابط

اجتماعی یعنی سود و زیان را میان خود و دیگران نصف کردن و در مقام داور، حقوق طرفین دعوا را به طور برابر رعایت کردن. انصاف از روح گذشت و احترام به حقوق دیگران ناشی می‌شود و شخص منصف کسی است که برای دیگران حقوق برابر قائل باشد و مزایای زندگی را میان خود و مردم تقسیم کند (سالاری فر و همکاران، ۱۳۹۹). انصاف از جمله مفاهیم اخلاقی است که شایستگی تعمیم در هر شرایطی را دارد و افراد می‌توانند در ساده‌ترین امور زندگی خود به اخلاق مبتنی بر انصاف توجه داشته و پیامدهای مطلوب آن را تجربه کنند (قرایی و همکاران، ۱۳۹۳).

مفهوم فرهنگ

در جامعه‌شناسی و انسان‌شناسی از فرهنگ تعاریف متعددی عنوان گردیده است. معروف‌ترین و شاید جامع‌ترین تعریفی که از فرهنگ ارائه گردیده است متعلق به «ادوارد تایلور» است که عبارت است از: فرهنگ مجموعه پیچیده‌ای است از علوم، دانش‌ها، هنرها، افکار، اعتقادات، قوانین و مقررات، آداب و رسوم و سنن و به طور خلاصه کلیه آموخته‌ها و عاداتی است که یک انسان به عنوان عضو جامعه دریافت می‌دارد. «رالف لیتتون» فرهنگ را ترکیبی از رفتار مکتب می‌داند که به وسیله اعضای جامعه معینی از نسلی به نسل دیگر منتقل می‌شود و میان افراد مشترک است. به نظر «ادوارد ساپیر» فرهنگ عبارت است از نظامی از رفتارها که جامعه بر افراد تحمیل می‌کند و در عین حال نظامی ارتباطی است که جامعه بین افراد برقرار می‌کند (بچمن مدیک، ۲۰۲۰).

رابطه فرهنگ و انصاف

شواهد قابل توجهی وجود دارد که نشان می‌دهد ارزش‌های فرهنگی در هر جامعه‌ای شکل کلی انصاف ادراک شده را از خود متأثر می‌سازند:

۱- مادی‌گرایی و ادراک از انصاف:

برای نمونه در فرهنگ‌های شرقی برای توزیع برابر پاداش و امکانات (با فرض دریافت پاداش برابر) ارجحیت قائل هستند، درحالی‌که آمریکاییان برای توزیع منصفانه (هر کس به میزان شایستگی‌ها، سهم و مشارکت خود از نتایج نصیبش شود) رجحان قائل هستند. نظام ارجحیت آمریکاییان در مقایسه با مردم کشورهای آسیای شرقی، بیشتر دچار نوسانات افزایشی و کاهشی می‌شود. به باور برخی محققان، این نوسانات به عوامل موقعیتی نظیر وابستگی به تکالیف و وظایف، هدف‌گرایی و عضویت گروهی بستگی دارد. به باور کیم و لیونگ (۲۰۰۷) یکی از عواملی که ممکن است تفاوت‌های بین فرهنگی را در نحوه تأثیر انصاف تبیین کند مادی‌گری است. افرادی که دارای گرایش‌های مادی‌گرایانه هستند، رفاه مادی را نشانه موفقیت می‌دانند و به همین دلیل برای دستیابی به اشیای مادی، به سختی تلاش می‌کنند. به همین دلیل افراد مادی‌گرا، نسبت به پیامدهایی نظیر پرداخت و ترفیع به همراه رعایت انصاف در چنین نتایجی، بسیار حساس هستند.

اینگلهارت (۱۹۹۳) ارزش‌های مادی‌گرایانه را در چهل کشور جهان مورد بررسی قرار داد و متوجه شد ژاپنی‌ها و آمریکاییان در مادی‌گرایی شبیه یکدیگر هستند، اما آمریکاییان و ژاپنی‌ها نسبت به چینی‌ها و کره‌ای‌ها گرایش‌های مادی‌گرایانه کمتری دارند. یاماگوچی (۲۰۰۹) نیز در پژوهشی به نسبت جدیدتری نشان داده که در گروه

های نمونه آمریکایی و ژاپنی انصاف ریشه در مادی‌گری دارد و در هر فرهنگ تبیین متفاوتی داشته است. این یافته نیز تا اندازه زیادی مؤید نقش فرهنگ و ارزش‌های فرهنگی در ادراکات معطوف به انصاف است. نکته جالب توجه اینجاست که این الگوها با سطوح درآمد خالص ملی سرانه هریک از این کشورها رابطه دارد. بر اساس گزارش کیم و لیونگ (۲۰۰۷) جوامعی با درآمد خالص سرانه بالا نسبت به جوامعی که درآمد ملی سرانه خالص آنها پایین است، نمرات پایین‌تری در مادی‌گرایی کسب می‌کنند و حساسیت کمتری را در رعایت انصاف از نوع مادی‌گرایانه از خود نشان می‌دهند. یافته‌های این پژوهشگران حاکی از آن است که کشورهایی با گرایش‌های مادی‌گرایانه پایین‌تر، به انصاف از جنبه معنوی آن بیشتر توجه می‌کنند. از منظر چنین دیدگاهی، مادی‌گرایی در فرهنگ‌های مختلف با افزایش انصاف از جنبه‌های مادی و مبتنی بر پاداش و امور مادی‌گرایانه بیشتر از زمانی است که مادی‌گرایی در آن کمتر باشد (بنکر، ۲۰۲۲).

۲- فاصله قدرت و انصاف:

در کنار مادی‌گرایی، یکی دیگر از ارزشهای فرهنگی که بر اشکال انصاف اثر می‌گذارد، فاصله قدرت است. فاصله قدرت اشاره‌ای است به این امر که در یک فرهنگ چقدر افراد خود را از مراجع قدرت دور و با فاصله احساس می‌کنند. به نظر می‌رسد وقتی افراد یک جامعه خود را از مراجع قدرت دور می‌بینند، به تدریج سطح تحمل‌شان نسبت به تعامل‌ها و رفتارهای غیرمنصفانه بالا می‌رود. این ارزش، نمود خود را در تمامی عرصه‌های مختلف به جای می‌گذارد (بنکر، ۲۰۱۷).

همچنین فاصله قدرت به این حقیقت که چقدر یک جامعه این امر را می‌پذیرد که قدرت در جامعه به صورت نابرابری توزیع شده، اشاره دارد. وقتی چنین پدیده‌ای در یک جامعه به عنوان یک ارزش پذیرفته می‌شود، نابرابری بین افراد دارای موقعیت‌های بالای قدرت با افراد فاقد موقعیت و مقام، به تدریج جنبه مشروعی به خود می‌گیرد. به همین دلیل است که نزد افرادی که به فاصله قدرت باور دارند، نابرابری و بی‌انصافی امری پذیرفته شده است، در حالیکه در افرادی که به فاصله قدرت باور ندارند، این امر پذیرفته شده نیست (بروک، ۲۰۲۰).

بحث و نتیجه‌گیری

هدف اصلی از این نوشتار، رابطه انصاف و فرهنگ بود که در بخش‌های قبلی بدان پرداخته شده است. همانطور که عنوان شد، فرهنگ به معنای شیوه زندگی انسان است و به عبارت دیگر فرهنگ یک مفهوم گسترده‌ای شامل باورها، ارزش‌ها، و رفتارها است که مطابق ارزش‌های اجتماعی و هنجارهای موجود در جوامع بشری مطرح شده است. در کنار این موضوع انصاف یکی از واژه‌های مشتق گرفته از فرهنگ است و به عبارتی ریشه در فرهنگ دارد. شاید یکی از مهمترین آرمان‌های بشری در طول تاریخ زندگی، انصاف در کنار عدالت بوده است که رنگ و بوی فرهنگی دارد.

در واقع همانگونه که عنوان شد، واژه انصاف تحت لوای بسیاری از عوامل فرهنگی یک جامعه قرار دارد. در این خصوص باید عنوان کرد که فرهنگ ابعاد مختلف زندگی انسان را از خود متأثر می‌سازد و انصاف نیز از این قاعده مستثنی نیست. همانگونه که مطرح شد به عنوان نمونه مادی‌گرایی و یا فاصله از قدرت دو موضوعی است که وابسته به فرهنگ است و به طور مستقیم بر انصاف افراد در آن جامعه اثر می‌گذارد.

در واقع باید عنوان نمود که انصاف به عنوان یکی از آرمان‌های بشر تحت تاثیر عوامل گوناگونی از قبیل وضعیت اجتماعی و فرهنگی و چه بسا اقتصادی قرار می‌گیرد و همچنین بر آنها تاثیر می‌گذارد. در خاتمه باید عنوان کرد یکی از مهم‌ترین عوامل موثر بر انصاف در جامعه فرهنگ آن جامعه می‌باشد. هر فرهنگی متضمن برداشت خاصی از انصاف و مفهوم فرهنگ و چگونگی تحقق آن است و در درون فرهنگ‌های گوناگون مسئله انصاف، به گونه‌های متفاوتی سامان می‌یابد.

منابع:

- امینی، اعظم. (۱۳۹۵). بازاندیشی رابطه انصاف و حقوق. پژوهش حقوق خصوصی، ۵(۱۶)، ۵۶-۳۱.
- سالاری فر، محمدرضا؛ رفیعی هنر، حمید و گل وردی یزدی، حمیدرضا. (۱۳۹۹). تدوین بسته آموزشی انصاف برای کاهش تعارضات زناشویی بر اساس منابع اسلامی. اسلام و پژوهش‌های روان‌شناختی. ۶(۲)، ۵۳-۳۱.
- ربانی موسویان، سیدعلی؛ شاکری گلپایگانی، طوبی و سادات نعیمی، طاهره. (۱۴۰۰). انصاف و جایگاه آن در حفظ حقوق شهروندی (مطالعه تطبیقی سیستم قضائی ایران و مصر). مطالعات تطبیقی مذاهب فقهی. ۱(۲)، ۱۷۸-۱۹۶.
- نقدی، وحید و تولایی، نوین. (۱۳۹۳). عوامل اجتماعی مؤثر بر پرورش اخلاقی جوانان برای رعایت انصاف، به منزله هنجار اخلاقی صدرنشین. مسائل اجتماعی ایران. ۵(۲)، ۱۳۹-۱۱۷.
- نقدی، وحید و نوین تولایی. (۱۳۹۲). بررسی جامعه‌شناختی رعایت هنجار صداقت در جوانان: با تأکید بر روشهای تربیتی خانواده و مدرسه. مسائل اجتماعی ایران. ۴(۲)، ۱۷۹-۱۵۳.
- وثوقی، منصور. (۱۴۰۱). مبانی جامعه‌شناسی. تهران: بهینه.
- Bachmann-Medick, Doris. (2020). Futures Of The Study Of Culture: Some Openingremarks. https://www.researchgate.net/publication/344086468_Futures_Of_The_Study_Of_Culture_Some_Opening_Remarks/Link/5f6b4742458515b7cf474a17/Download?_Tp=Eyj_jb250zxh0ijp7imzpcnn0ugfnzsi6inb1ymxpy2f0aw9uiiwicgnzsi6inb1ymxpy2f0aw9uin19.
- Banks, Mark. & Icon, ORCID. (2022). Cultural work and contributive justice. Journal of Cultural Economy. 16(1), 1-10.
- Banks, M., 2017 *Creative justice: Cultural industries, work and inequality*. London: Rowman and Littlefield International.
- Brook, O., O'Brien, D., and Taylor, M., (2020). Culture is bad for you. Manchester: Manchester University Press.
- Kim, T. Y., & Leung, K., (2007) Forming and Reacting to Overall Fairness: A Cross Cultural Comparison, *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 104: 83-95

کیسه‌های پلاستیکی و اثرات آنها بر زندگی موجودات زنده و محیط زیست و بررسی رفتار غیر مسئولانه و همیارانه در این ارتباط

مریم نگهبان حق

وقتی چیزی می‌خرید، چه مواد غذایی چه لباس، فروشنده معمولاً آنها را برای شما در یک کیسه خرید پلاستیکی بسته بندی می‌کند و پس از رسیدن به منزل شما آنها را به عنوان زباله دور خواهید ریخت؛ این رایج‌ترین روشی است که کیسه‌های پلاستیکی در نهایت وارد محیط زیست می‌شوند. در حالی که کیسه‌های پلاستیکی یا نایلونی در زندگی روزمره ما بسیار مفید هستند، آنها سهم قابل توجهی در آلودگی محیط زیست، مرگ و میر حیات وحش، خطرات سلامتی انسان و سایر اثرات مضر دارند. چه در یک کلان‌شهر زندگی کنید و چه مناطق روستایی، مطمئناً هر زمان که خانه را ترک کنید، کیسه‌های پلاستیکی رها شده را در اطراف جاده‌ها یا سواحل و جنگل‌ها خواهید دید. منظره‌ای که این کیسه‌های نایلونی ایجاد می‌کنند مطمئناً زیبا نیستند، اما در واقع آسیب واقعی و ملموس بزرگتری به محیط زیست وارد می‌کنند.

هیچ کس دقیقاً نمی‌داند که چه تعداد کیسه بر روی کره زمین رها می‌شود، اما محققان تخمین می‌زنند که سالانه ۵۰۰ میلیارد کیسه در سراسر جهان استفاده می‌شود. درصد کمی از اینها در نهایت بازیافت می‌شوند و برخی از افراد سعی می‌کنند استفاده مجدد از کیسه‌های پلاستیکی را برای مقاصد دیگر در نظر داشته باشند، اما اکثریت قریب به اتفاق این کیسه‌ها یک بار استفاده می‌شوند. بسیاری از آنها در سطل زباله ریخته می‌شوند، اما درصد قابل توجهی در نهایت زیستگاه‌های طبیعی را آلوده می‌کنند. بازیافت کیسه‌های پلاستیکی نیز مشکل ساز است و بسیاری از کیسه‌های پلاستیکی که توسط شرکت‌های بازیافت جمع‌آوری می‌شوند، واقعا قابل بازیافت نیستند. بیشتر این کیسه‌ها در واقع به محل‌های دفن زباله ختم می‌شوند و صدها سال در آنجا می‌نشینند.

تأثیر کیسه‌های نایلونی بر محیط زیست

کیسه‌های پلاستیکی انواع مختلفی از آسیب‌ها را ایجاد می‌کنند، اما بزرگترین مشکلات آنها شامل موارد زیر است:

۱- تأثیر انسانی

کیسه‌های پلاستیکی در طول سالها خطرات سلامتی را برای جمعیت انسانی به همراه دارند زیرا سموم مختلفی را به منابع آب وارد می‌کنند. کیسه‌های نایلونی آسیب قابل توجهی به در مناطق شهری وارد می‌کنند؛ آب‌های روان کیسه‌های پلاستیکی دور ریخته شده را جمع‌آوری کرده و حمل می‌کند و در نهایت آنها را به فاضلاب می‌برد، در این فاضلاب‌ها، کیسه‌ها اغلب با انواع دیگر زباله‌ها توده‌هایی تشکیل می‌دهند و در نهایت جریان آب را مسدود می‌کنند. این امر مانع از تخلیه مناسب آب

روان می شود، که اغلب باعث ایجاد مشکل برای کسانی می شود که در آن منطقه زندگی یا کار می کنند .

به عنوان مثال، زمانی که فاضلاب مسدود می شود، جاده ها اغلب دچار سیل شده و تا زمان تخلیه آب، بسته می شوند. این آب اضافی می تواند به خودروها، ساختمان ها و سایر اموال آسیب برساند و همچنین آلاینده ها را جمع آوری کرده و آنها را به دوردست ها انتقال می دهد، جایی که باعث آسیب بیشتر خواهد شد. مسدود شدن فاضلاب همچنین می تواند جریان آب را در سراسر حوزه های آبخیز محلی مختل کند، مسدود شدن لوله های فاضلاب میتواند تالاب ها و جریان های آب مورد نیاز محلی را از بین ببرد، که منجر به مرگ عظیم گیاهان و موجودات شود.

۲- اثرات زیست محیطی

زباله های کیسه های نایلونی فقط در خشکی نیستند ، این کیسه ها بخش بزرگی از زباله های پلاستیکی در اقیانوس ها را تشکیل می دهند، تخمین زده می شود که اندازه این زباله ها به بزرگی کل قاره آمریکا می باشد. موسسه مطالعات وحشی گزارش داده است که از آنجایی که تمام روان آب فاضلاب ها به اقیانوس می روند، ۸۰ درصد این زباله ها در اقیانوس از خشکی سرچشمه می گیرند.

۳- آسیب به حیات وحش

حیوانات از راه های مختلفی از کیسه های پلاستیکی آسیب می بینند؛ بسیاری از حیوانات، از جمله انواع خشکی زی و آبی، کیسه های پلاستیکی را می خورند و پس از این کار مشکلات سلامتی جدی برایشان رخ می دهد. حیواناتی که کیسه های پلاستیکی را می بلعند اغلب از انسداد روده رنج می برند که معمولاً منجر به مرگ

طولانی، آهسته و دردناک می‌شود. حیوانات همچنین می‌توانند توسط مواد شیمیایی مورد استفاده در ساخت کیسه‌ها یا مواد شیمیایی که پلاستیک در حین عبور از محیط جذب کرده است مسموم شود.

جزیره مرجانی واقع در اقیانوس آرام شمالی خانه بزرگترین محل زندگی پرندگان کمیاب آلباتروس روی زمین است. متأسفانه، هزاران پرنده گرانبها مرده در این جزیره پیدا شده‌اند، زیرا آنها مقادیر زیادی تکه‌ها و قطعات کیسه‌های پلاستیکی را بلعیده بودند. اکثر حیات وحش روی زمین در دریاها و اقیانوس‌ها هستند، این بدان معناست که صدها حیوان و پرنده دیگر وجود دارند که با خوردن یا گیرکردن در کیسه‌های نایلونی در خطر آسیب و مرگ هستند. یکی از گونه‌هایی که در خطر قرار دارد لاک پشت‌های دریایی هستند، آنها تا حدود زیادی به دلیل بلعیدن مقادیر زیادی نایلون و نایلکس در خطر انقراض هستند زیرا این تکه‌های پلاستیک شبیه به چتر دریایی، غذای محبوب این لاک پشت‌ها هستند. تکه‌های پلاستیک در معده حیوانات چرک می‌کند زیرا پلاستیک به درستی هضم نمی‌شود؛ در کالبد شکافی معده یک نهنگ ساحلی ۳,۷۱ متر مربع کیسه‌های پلاستیکی پیدا شد که تمام شکم آن را گرفته بود، موارد مشابهی در چند دهه گذشته مشاهده شده است.

۴- زوال زیبایی شناختی

بحث زیادی در مورد تأثیر زیبایی شناختی کیسه‌های نایلونی بر محیط زیست وجود ندارد؛ اکثریت قریب به اتفاق مردم موافق هستند که کیسه‌های پلاستیکی ظاهراً تقریباً هر زیستگاه قابل‌تصویری را از جنگل‌ها و مزارع گرفته تا بیابان‌ها و تالاب‌ها خراب می‌کنند. اما این زوال زیبایی شناختی یک نگرانی بیهوده و تنها از یک جهت نیست،

در واقع می‌تواند تأثیر قابل توجهی بر سلامت انسان، فرهنگ و اقتصاد داشته باشد. محققان مدت هاست که دریافته‌اند نماهای مناظر طبیعی مزایای فراوانی را به همراه دارد؛ زیستگاه‌های طبیعی و فضای سبز به کاهش زمان بهبودی بیماران، به بهبود تمرکز در بین کودکان، کاهش جرم و جنایت، افزایش ارزش اموال و جذب توریست و کمک به اقتصاد جامعه کمک می‌کنند. اما وقتی همین زیستگاه‌ها پر از کیسه‌های پلاستیکی و انواع دیگر زباله‌ها می‌شوند، این مزایا کاهش می‌یابد.

بحث و نتیجه‌گیری :

بعد از پرداختن به مضرات و اثرات سوئی که کیسه‌های پلاستیکی بر زندگی انسان می‌گذارد می‌رسیم به ارائه راهکارهایی برای جلوگیری از مصرف بی‌رویه این ماده مضر در زندگی .

رفتار غیرمسئولانه : استفاده از کیسه‌های پلاستیکی

رفتار همیارانه : استفاده نکردن از کیسه‌های پلاستیکی

راهبردهای رفع این تنگنای اجتماعی :

۱- راهبرد ساختاری

۲- راهبرد روانشناختی

۱- راهبردهای ساختاری:

تغییر سیاست‌هایی در رابطه با برخی تولیداتی که به زندگی بشر زیان وارد می‌کند به همین رو بهتر است دولت‌ها تدابیری را اتخاذ کنند که جلوی تولید این گونه مواد مضر گرفته شود و یا موادی تولید شود که تجزیه پذیر باشد ، و این بهترین راه

می تواند باشد زیرا اگر جایگزینی برای این مواد نباشد و یا تولید آنها ادامه داشته باشد، مردم به مصرف این مواد ادامه خواهند داد .

۲- راهبردهای روانشناختی :

ارائه اطلاعات : بسیاری از مردم از اینکه پلاستیک و نایلون ها باعث ضرر و زیان به محیط زیست و حیوانات و ... می شود و یا اینکه به مدت طولانی در محیط باقی می مانند بی اطلاع هستند . پس می شود از طریق رسانه های جمعی ، مدارس ، دانشگاه ، مراکز آموزش های آزاد ، سراهای محله ، میدین تره بار و یا به صورت حضور در اماکنی مانند میدین شهری ، پارکها و محله ها و ... این اطلاعات به مردم داده شود و آنها را از عواقب استفاده از این مواد آگاه کرد .

سیاست های کشش و فشار : در کشورهای توسعه یافته برای کسانی که بخواهند از مواد پلاستیکی و یا کیسه های نایلونی استفاده کنند هزینه های زیادی را در نظر می گیرند و اگر کسانی بخواهند این گونه مواد را استفاده نکنند مورد تشویق قرار می گیرند و جایزه نیز برایشان در نظر گرفته می شود و اینگونه است که مصرف به حداقل می رسد .

راهکار شخصی :

برای خریدهای فروشگاههای و تره بار : استفاده از کیسه های پارچه ای که از تکه پارچه های بدون استفاده در منزل به تعداد زیاد دوخته و مورد استفاده قرار می دهم و گاهی که با نگاه شهروندان متعجب روبرو می شوم و برایشان جالب است ، توضیحات لازم را می دهم تا آنها هم از این روش استفاده کنند.(یادگیری مشاهده ای)

برای دفع زباله ها : زباله های تر و خشک را از هم جدا کرده ، مواد پلاستیکی و کاغذی را به باجه های بازیافت تحویل می دهیم و زباله های تر را هم گاهی به مسئول شهرداری منطقه محل زندگی برای تبدیل به کودهای کمپوست برای گیاهان پارک ها و خیابان ها و یا شخصا در گلدانی زیر خاک دفن کرده و بعد از مدتی کودی مناسب و مغزی و بدون سم شیمیایی برای گل و گیاهان منزل آماده می کنم و در مرحله آخر هم اگر وقت کافی نداشته باشم از کیسه های تجزیه پذیر استفاده می کنم که لااقل به محیط زیست آسیبی نرسانم .

سخن آخر : شاید وقت و هزینه زیادی را صرف کرده باشم اما اگر با کار خودم حتی یک نفر را نیز آگاه کنم بسیار خوشنود خواهم شد که کار همیارانه را انتخاب کرده ام نه کاری غیرمسئولانه (حتی اگر به چشم دیگران عجیب به نظر بیایم و در این راه تنها باشم) ، به امید روزی که همه انسانها برای همه نعمت های خدایی ارزش قائل شوند و دنیای بهتری را برای خود و فرزندان خود رقم زنند .

تصمیم

سهیلا (آمنه) کریمی

از خانه بیرون آمد. هوا تکلیفش با خودش روشن نبود، گاهی خورشید در آسمان نمایان می شد و گاهی آسمان پر از ابرهای باران زا می شد.
امروز هوا خیلی سرده!

زیپ بارانی اش را تا زیر گلو بالا کشید و هر دو دستش را در جیب ها پنهان کرد.
ای کاش کسی بود! کاش کسی شریک این تصمیم گیری بود!
گفتم : کاش یه خواهر داشتم بابا!

بابا دستش را دور شانه ام انداخت و با لبخند جواب داد ((ولی من همیشه آرزو داشتم یه بچه داشته باشم.)) و چشمکی زده و ادامه داده بود ((یکی یدونه خل و دیوونه!)).
صدای بوق ممتد و گوش خراش ماشین او را به متوجه زمان حال کرد. به خیابان اصلی رسیده بود. سری به عنوان معذرت خواهی برای راننده تکان داد.

خدا را شکر ماشین نیاوردم و گرنه معلوم نبود غیر از خودم چند نفر دیگر را بیچاره می‌کردم.

از خیابان رد شد و وارد ایستگاه مترو شد.

تو این اوضاع بهترین گزینه استفاده از قطاره درون شهری یه.

مدت ها بود به جز استفاده از ماشین شخصی از هیچ وسیله ی حمل و نقل دیگری استفاده نکرده بود؛ درست بعد از چهلم مادرش! همه می دانستند که مادر طاقت دوری از پدر را ندارد و خیلی زود به او ملحق می شود، همین هم شد درست روز بعد از چهلم پدرش، مادرش نیز بر اثر سکتة ی قلبی فوت کرد و از همان زمان بود که باید به تنهایی تصمیم می گرفت. بلیط الکترونیکی را روی صفحه قرار داد و از گیت رد شد.

گفته بود ((اگه فقط پنج دقیقه زودتر می رسید زنده می ماند!))

هر دو دستش مشت و قرمز رنگ شدند. با قدرت دندان روی هم سایید و قدم ها را تندتر برداشت. تا مدتی دیگر به مقصد می رسید و باید تصمیم نهایی خود را اعلام می کرد، بدون اینکه توانسته باشد تصمیمی بگیرد! ناگهان با چیزی برخورد کرد و اگر خودش را محکم نگه نمی داشت نقش زمین می شد. سرش را که بلند کرد پیرزنی را دید که عصایش روی زمین افتاده و از او برای تکیه گاه استفاده کرده است. لب هایش از هم باز شد و با لبخند گفت ((من عصا را برمی دارم)).

پیرزن عصا را گرفت ((خوشبخت باشی دخترم)).

خوشبخت... من... تک دختر بابا...!

با همان لبخند از پیرزن جدا شد و روی یکی از صندلی های خالی نشست. ایستگاه خلوت و قطار تازه رفته بود.

فقط پنج دقیقه زودتر باید می رسید، فقط پنج دقیقه!

دوباره دست هایش مشت و دندان‌هایش روی هم سایید شد. چه باید می کرد؟! پدر نازنین و بی گنااهش ... مادرش ... چشم هایش پر از اشک شد.

خاله گفت ((مرد جوانه. بچه ش تازه به دنیا آمده. آن روز هم داشته می رفته زن و بچه ش را از بیمارستان ترخیص کنه)).

((خانم مشکلی پیش آمده؟ می تونم کمک تان کنم؟))

دختر جوانی که کنارش نشسته بود به او دستمال کاغذی تعارف می کرد. گنگ نگاهش کرد. دختر جوان با دستمال به گونه هایش اشاره کرد. با پشت دست روی گونه اش کشید. خیس بود دستمال را گرفت و سعی کرد لبخند بزند و با صدای بی جان تشکر کند.

ایستگاه شلوغ شده بود و قطار تاخیر داشت گویا نقص فنی پیش آمده بود. از روی صندلی بلند شد تا خانم میانسالی که کنارش ایستاده بود، بنشیند.

یکی دو قدم در ایستگاه جلو و عقب رفت و به بالا و پایین ایستگاه نگاه کرد. دیشب وکیل شان تلفن زده و پرسیده بود ((تصمیم ات را گرفتی؟)) جوابی که نگرفته بود ادامه داده بود ((می دانم توی شرایط سختی هستی اما لازم دانستم دوباره چند مورد را یادآوری کنم. این بنده خدا وقتی با پدرت تصادف می کنه اول شوکه می شه و بعد از چند ثانیه پاش را می ذاره روی گاز و فرار می کنه با خیال این که خیابان شلوغه و مردم پدرت را به بیمارستان می رسانند اما چند تا خیابان پایین تر پشیمان می شه و برمی گرده و می بینه که پدرت همان طوری روی زمین افتاده و چند نفر فیلمبرداری

می کنند و بقیه هم فقط نگاه می کنند. به من گفت رفت و برگشتم فقط دو، سه دقیقه طول کشید که البته تحقیق کردم ، راست می گه)).

دکتر گفت فقط پنج دقیقه زودتر...

جمعیت زیاد شده بود. زنی جوان که تازه وارد ایستگاه شده بود نظرش را جلب کرد. انگار تعادل نداشت. دستش روی قلبش رفت، تلو تلو خورد و افتاد روی زمین. افراد حاضر در ایستگاه فقط نگاه می کردند. چند نفری هم با عجله دوربین های تلفن همراه شان را برای فیلمبرداری آمده کردند.

گفت اگر فقط پنج دقیقه زودتر به بیمارستان می رسید... فقط پنج دقیقه... کسی جلو نمی رفت. همه به هم نگاه می کردند و در آخر هم نگاهی به زن بیچاره می انداختند.

فقط پنج دقیقه زودتر می رسید! باید جلو برم! فقط پنج دقیقه... فقط پنج دقیقه...

کنار زن زانو زد به سختی نفس می کشید یک ورق قرص توی دستش بود.

همان قرصی یه که آخرین بار دکتر برای مامان تجویز کرد.

با عجله یک قرص زیر زبان زن گذاشت.

صدای قطار از توی تونل می آمد. همه به سمت سکو برای زودتر سوار شدن رفتند.

زن راحت نفس می کشید. دست زیر بازوی او انداخت و کمک کرد بلند شود و روی یکی از صندلی های خالی بنشیند.

زن با صدایی آهسته تشکر کرد و گفت ((شما برو سوار شو)).

کنار زن نشست و لبخند زد ((هنوز وقت دارم. عجله ای نیست)).

((شما را هم اذیت کردم ببخشید سهل‌انگاری از خودم بود باید سروقت داروهای را بخورم))

دوباره در سکوت فقط لبخند زد.

قطار به ایستگاه رسید و مردم به سمت درها هجوم بردند. زمان ترک قطار از ایستگاه که رسید، درها چندین بار نیمه بسته و باز شدند تا سرانجام مردم با فشار دادن بیشتر خود را داخل قطار چپانند و در به طور کامل بسته شد و قطار ایستگاه را ترک کرد. زن با دست به شلوار خاکی اش اشاره کرد ((ببخشید من باعث شدم لباس تون کثیف بشه)).

ایستگاه خلوت شده بود.

با کف دست چند بار روی زانوهایش زد ((اشکالی نداره. اگه لازمه تا یه مسیری همراهی تون کنم)).

زن که دیگر حالت عادی داشت گفت ((نه عزیزم. خوبم. تو برو به کارت برس)).

لبخند زد ((مراقب خودتون باشید)).

به کارم برس ...

قطار وارد ایستگاه شد. تعدادی مسافر در ایستگاه بودند. سوار قطار شدند جای نشستن برای همه بود جز او. زن صندلیش را به او تعارف کرد.

((شما بشیند و راحت باشید من می خوام کمی بایستم)).

به سمت وسط واگن رفت و کنار در ایستاد. تصمیم خودش را گرفته بود. یک پیام برای آقای وکیل فرستاد.

((رضایت می دم. بیست دقیقه دیگه می بینمتان آقای بزرگمهر)).

انجمن روان‌شناسی اجتماعی ایران نماینده فعال می‌پذیرد

انجمن روان‌شناسی اجتماعی ایران در نظر دارد از میان روان‌شناسان دارای عضویت هیأت علمی با حداقل مرتبه استادیاری در سراسر کشور نماینده فعال بپذیرد. بدینوسیله از تمامی افراد علاقمند دارای شرایط فوق دعوت می‌شود تصویر مدارک زیر را از طریق رایانامه به دفتر دبیرخانه انجمن ارسال بفرمایند.

۱- آخرین مدرک تحصیلی

۲- حکم کارگزینی

۳- درخواست کتبی

۴- رزومه فردی

Info@iranianasp.ir

خبرنامه بهار ۱۴۰۳ انجمن روان‌شناسی اجتماعی ایران

Iranian Association of Social Psychology

انجمن روان‌شناسی اجتماعی ایران

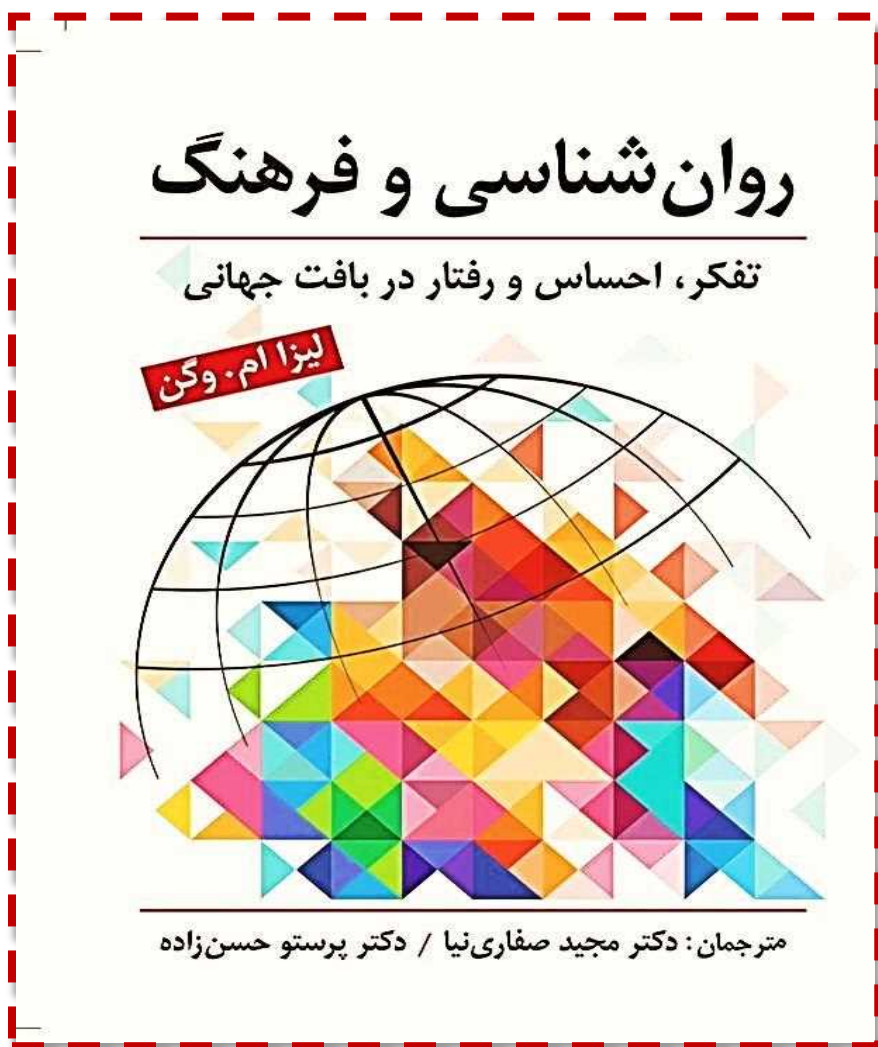

دفاع از رساله‌های دکتری روان‌شناسی اجتماعی

ضمن تبریک به دانش‌آموختگان جدیدی که اخیراً در حوزه روان‌شناسی اجتماعی و روان‌شناسی سلامت اجتماعی از رساله خود دفاع کرده‌اند در صورت تمایل به درج خبر دفاع از رساله دکتری روان‌شناسی اجتماعی خود لطفاً مشخصات کامل به همراه چکیده رساله خود را برای خبرنامه ارسال کنید.

معرفی کتاب (۱)

عنوان: روان‌شناسی و فرهنگ

نویسنده: لیزا ام. وگن

مترجمان: دکتر مجید صفاری نیا و دکتر پرستو حسن زاده

انتشارات: ارسباران

سال نشر: ۱۴۰۲

درباره کتاب

با اینکه انسان‌ها از نظر زیستی شباهت و همسانی بسیار زیادی با یکدیگر دارند، اما از نظر فرهنگی و بافتی که در آن زندگی می‌کنند، رفتارهای متفاوتی از خود نشان می‌دهند. افراد با زمینه‌های زیستی همسان وقتی در محیط‌های مختلف رشد می‌کنند، تفاوت‌های فرهنگی از خود نشان می‌دهند. در این کتاب تلاش شد تا درباره تأثیر فرهنگ بر شناخت، هویت، رفتارها و شخصیت اقوام مختلف بحث شود. این کتاب توسط پزشک متخصص اطفال و روان‌شناس اجتماعی تنظیم شده است. از این رو، نویسنده هم به مفاهیم رشد و تحول جسمی و روان‌شناختی و هم به روان‌شناسی اجتماعی و فرهنگی تسلط دارد. کتاب حاضر برای ارائه در ۲ واحد درسی روان‌شناسی فرهنگی برای بعضی از رشته‌های روان‌شناسی پیشنهاد می‌شود.

کتاب روان‌شناسی و فرهنگ در ده فصل شامل عناوین زیر تدوین شده است:

فصل ۱ - مفاهیم مقدماتی

فصل ۲ - نظریه و پژوهش در روان‌شناسی و فرهنگ

فصل ۳ - خود، هویت‌های چندگانه و فرهنگ

فصل ۴ - رشد انسان، جامعه‌پذیری و فرهنگ

فصل ۵ - فرایندهای روان‌شناختی اساسی و فرهنگ

فصل ۶ - تعاملات میان فرهنگی، فرهنگ‌پذیری و زیستن در جامعه جهانی

فصل ۷ - روابط، تمایلات جنسی و فرهنگ

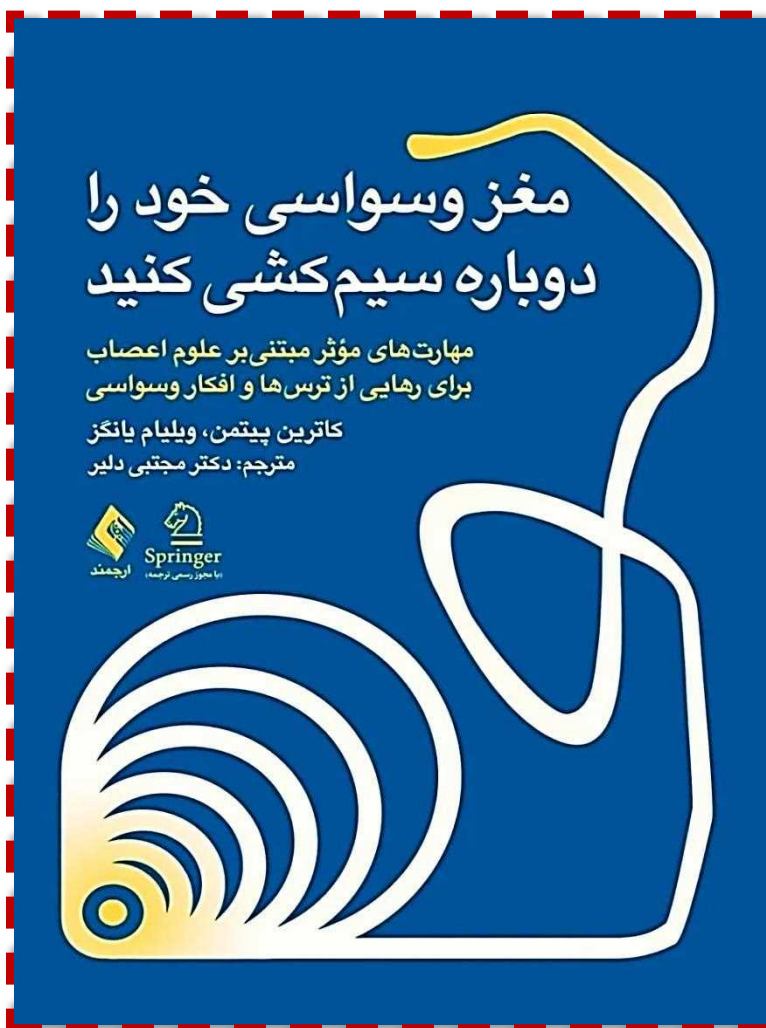
فصل ۸ - سلامت و فرهنگ

فصل ۹ - ارتباط میان فرهنگی و آموزش

فصل ۱۰ - کار و سازمان و فرهنگ

معرفی کتاب (۲)

عنوان: مغز و سواسی خود را دوباره سیم‌کشی کنید

نویسندگان: کاترین ام. پیتمن / ویلیام اچ. یانگز

مترجم: دکتر مجتبی دلیر

انتشارات: ارجمند

سال نشر: ۱۴۰۲

درباره کتاب

مغز و روان انسان دو منبع جدا اما مرتبط باهم برای ایجاد اختلال وسواسی- اجبار هستند. کتاب‌های زیادی درباره شناخت و درمان اختلال وسواسی- اجباری براساس منشاء روانی ایجاد این اختلال نوشته شده و در دسترس قرار گرفته است اما آنچه کتاب حاضر را منحصربه‌فرد می‌سازد تمرکز آن بر شناخت و درمان وسواس با تأکید ویژه بر ریشه مغزی این اختلال است. نویسندگان با استفاده از قانون‌های مغز و به زبان ساده و سلیس به تبیین سبب‌شناسی تا درمان اختلال وسواسی- اجباری پرداخته‌اند. همچنین به‌طور شگفت‌انگیزی به این پرسش‌های اساسی افراد وسواسی که «چرا باوجوداینکه می‌دانم رفتارهای وسواسی من درست نیستند و بسیار هم تلاش می‌کنم که آنها را انجام ندهم اما باز موفق نمی‌شوم جلوی خودم را بگیرم؟» یا «چرا نمی‌توانم با فکرکردن، تجزیه و تحلیل کردن و توسل به استدلال‌های منطقی، وسواسم را حل و فصل کنم و از شر آن خلاص شوم؟» و همچنین پرسش‌های ویژه دیگر افراد وسواسی، پاسخ روشن و قاطعی می‌دهند.

کتاب از سه بخش و یازده فصل تشکیل شده است. بخش اول کتاب با عنوان «اصول مغز وسواسی» شامل چهار فصل است. در فصل اول به بیان برخی از ظرفیت‌ها و محدودیت‌های مغز شگفت‌انگیز انسان با هدف استفاده از آنها برای درمان اختلال وسواسی- اجباری پرداخته شده است. در فصل دوم بخشی از مغز به نام «بادامه» که در ایجاد اضطراب و اختلال وسواسی- اجباری نقش تعیین‌کننده‌ای دارد معرفی می‌شود. بادامه به‌عنوان سیستم هشدار اولیه و هماهنگ‌کننده واکنش دفاعی در برابر تهدیدها از سه گزینه ستیز، گریز یا فریز (که در این کتاب به اختصار «سیگف» ترجمه شده است) استفاده می‌کند. شناختن بادامه و واکنش سیگف از این جهت اهمیت دارد که عامل ایجاد ترس و اضطراب سوخت‌رسان اختلال وسواسی- اجباری است. قشر مغز به‌عنوان منبع دیگر دخیل در این اختلال موضوع فصل سوم است. قشر مغز در فرایند ایجاد و تقویت وسواس‌ها و افزایش اضطرابی که اجبارها را برمی‌انگیزد نقش مهمی ایفا

می‌کند. فصل چهارم به موضوع «ریشه‌نگرانی و وسواس» و تفاوت میان آنها اختصاص یافته است. درحالی‌که «نگرانی» چیزی است که به‌طور کلی متوجه پرداختن خودمان به آن می‌شویم، وسواس‌ها برای ما اتفاق می‌افتند و به‌صورت مزاحم و خارج از کنترل ما تجربه می‌شوند. بخش دوم کتاب با عنوان «آرام‌کردن بادامه» شامل پنج فصل است. در فصل پنجم «واکنش دفاعی» مورد بحث قرار گرفته است و راهبردهایی برای مقابله با آن مطرح شده است. فصل ششم به «راهبردهای آرمیدگی» ازجمله، آرمیدگی متمرکز بر تنفس، آرمیدگی متمرکز بر عضلات، آرمیدگی مبتنی بر تصویرسازی و مراقبه، برای آرام‌کردن بادامه‌ای که منشاء اضطراب است اختصاص دارد. فصل هفتم «ورزش و خواب» را به‌عنوان ابزارهایی برای کمک به آرام نگه‌داشتن بادامه معرفی می‌کند. ورزش منظم و خواب با کیفیت ازطریق آرام نگه‌داشتن بادامه، سطح کلی اضطراب را پایین نگه می‌دارند و در نتیجه به کاهش نشانه‌های اختلال وسواسی - اجباری کمک می‌کنند. در فصل هشتم با عنوان «زبان بادامه» به شناخت هرچه بیشتر بادامه به‌منظور آموزش دوباره آن، که موضوع فصل نهم است، پرداخته می‌شود. فصل نهم همچنین موضوع «مواجهه و جلوگیری از واکنش» را مطرح می‌کند. در این کتاب عبارت رایج و غلط مصطلح «جلوگیری از پاسخ» به‌درستی به‌صورت «جلوگیری از واکنش» ترجمه شده است تا بر تفاوت «پاسخ» که همراه با تأمل، تفکر و تعقل است با «واکنش» که مبتنی بر هیجان، آنی و انفعالی است تأکید شود. در واقع، فرد مبتلا به اختلال وسواسی - اجباری در فرایند درمان باید یاد بگیرد به‌جای واکنش‌نشان‌دادن به محتوای وسواس‌ها ازطریق اجبارها، به‌وسیله مهارت‌های مقابله‌ای مفید و مؤثر به آنها پاسخ دهد. بخش سوم کتاب به «مدیریت قشر مغز» اختصاص دارد و شامل دو فصل است. در فصل دهم موضوع «مدیریت تفکر وسواسی» و در فصل یازدهم «آرام‌کردن قشر مغز» مطرح می‌شود. در این دو فصل، به مباحثی چون، گسلش، آمیختگی فکر - عمل، ذهن‌آگاهی، بازسازی شناختی، تغییر تفسیرها و باورهای خودتخریب‌گر پرداخته شده است.

www.iranianasp.ir

نشانی وبسایت رسمی انجمن روان‌شناسی اجتماعی ایران

اثر خود را معرفی کنید

همکاران فرهیخته در صورتی که مایل هستید کتاب شما در خبرنامه رسمی و پایگاه اینترنتی انجمن روان‌شناسی اجتماعی ایران معرفی شود لطفاً پس از هماهنگی یک نسخه از اثر خود را به آدرس دفتر انجمن روان‌شناسی اجتماعی ایران ارسال نمایید.

شماره تماس جهت هماهنگی ۸۸۸۰۷۵۸۹

تبریک

استاد گرامی جناب آقای دکتر مجید صفاری‌نیا، ریاست محترم انجمن روان‌شناسی اجتماعی ایران کسب عنوان پژوهشگر پراستناد از سوی ISC را که نشانه تلاش‌های مستمر و مجدانه جنابعالی است صمیمانه تبریک عرض می‌کنیم.

تبریک

اطلاع حاصل شد که هر دو نشریه «فصلنامه پژوهش‌های روان‌شناسی اجتماعی» و «دوفصلنامه شناخت اجتماعی» حائز بالاترین ضریب تاثیر یا ایمپکت فاکتور $q1$ شده‌اند. به مدیران مسئول، سردبیران، مدیران داخلی، ویراستاران و کارشناسان هر دو نشریه تبریک عرض می‌شود.

شماره جدید نشریه‌های انجمن

www.socialpsychology.ir

فصلنامه پژوهش‌های روان‌شناسی اجتماعی

شماره ۵۲ فصلنامه علمی - پژوهشی پژوهش‌های روان‌شناسی اجتماعی منتشر شده و شماره ۵۳ به‌زودی منتشر خواهد شد. از همه پژوهشگران گرامی دعوت می‌شود تا مقالات پژوهشی خود را (فقط در زمینه‌های مرتبط با روان‌شناسی اجتماعی) به سایت این نشریه به نشانی اینترنتی www.socialpsychology.ir ارسال نمایند.

جهت دریافت رایگان مقالات این فصلنامه به نشانی پایگاه اینترنتی فوق مراجعه بفرمایید.

 پژوهش‌های روان‌شناسی اجتماعی	 فصلنامه علمی-پژوهشی روان‌شناسی اجتماعی ایران سال نهم، شماره ۳۴، زمستان ۱۴۰۰
فرایند بسته آموزشی مبتنی بر خشونت خانگی و آزار بخشی آموزش بسته بر خشونت همسر و شریک تحصیلی فرزندان علی برمان، پناه دولت آبادی، الهامه نوحی، عباس رحمتی	۱ ۱۹
بررسی تأثیر ادراک خطر، خودکارآمدی و حل مسئله اجتماعی بر رفتارهای باری رمان با توجه به نقش میانجی گر خوش اجتماعی	۳۵
مقایسه آزار بخشی یادگیری ملزم محور و تفکر خلاق در ارتقاء مهارت های اجتماعی دانش آموزان میان دبستان، سید علی موسوی اصل	۵۲
آزار بخشی آموزش مهارت اجتماعی ارتباطی بر باورهای فراشناختی و ترس از ارزیابی مثبت و منفی دانش آموزان متوسطه اول	۶۷
بررسی نقش میانجی سبک های تبادلی اجتماعی در روایت فعالیت سازی - بازدارندگی رفتاری و اخلاق جنسی در زنان متأهل	۸۱
مقایسه احساس تنهایی عاطفی - اجتماعی و بدرفتاری روان شناختی در دختران مجرد با و بدون علائم اختلال در روابط بین فردی	۱۰۵
جامعه پذیری در دانشجویان: نقش ایجاد سرشت - منش و حمایت اجتماعی ادراک شده محمد باقران، فرزانه، محمودی	۱۱۳
آزار بخشی برنامه آموزش کفایت اجتماعی بر بهبود رفتار های جامعه پسنده نوجوانان کم پیشرفت سید رضا، علی وافی گلندی	۱۲۱
نقش مقایسه اجتماعی، حساسیت بین فردی و انعطاف پذیری شناختی در پیش بینی نگرش های خوردن آشفته در دانشجویان زن	۱۲۷
اثر ایجاد شناختی و رفتاری اختلال اجتماعی بر استفاده آسیب زا از اینترنت با میانجیگری نقش های جنسی	۱۳۷
سلامت و بررسی ویژگی های روان منتهی مقیاس نگرش به واکنش و رابطه آن با اختلال سلامت محمد سعیدی، سید کامران، ارسلان سلیمانی، سید علی، سید محسنی	۱۴۷

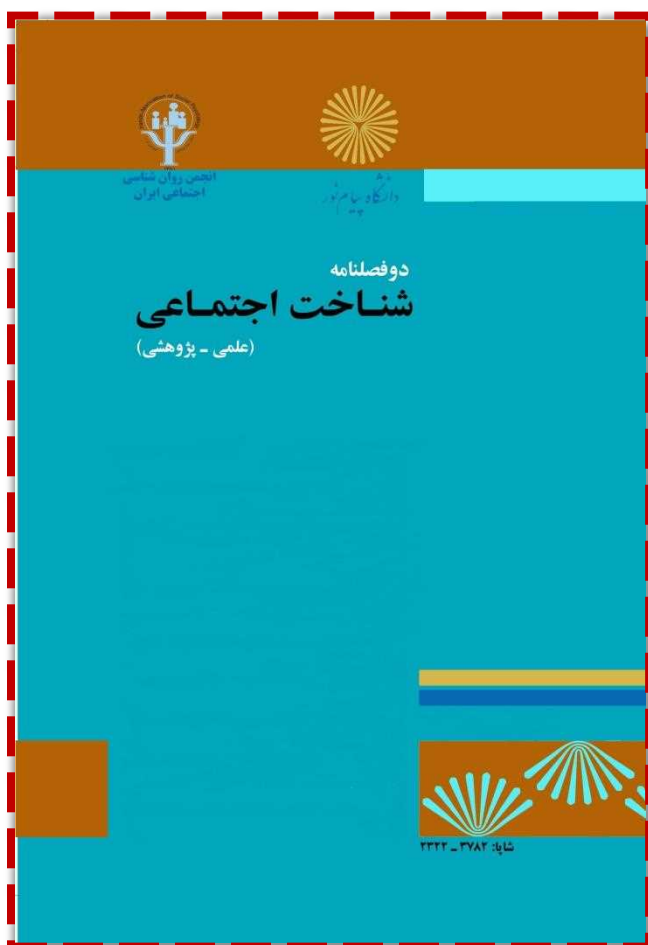
فهرست مقالات چاپ شده در شماره ۵۲

- ۱- بررسی چالش‌های پسران نوجوان در روابط عاطفی آنلاین از راه دور
- ۲- طراحی و آزمون مدل علی رابطه بین هویت اخلاقی و قلدری با میانجی‌گری عدم التزام اخلاقی در نوجوانان ایرانی
- ۳- نقش واسطه‌ای پرخاشگری در ارتباط بین خودشیفتگی و جامعه‌پسندی: مدلی واریانس محور
- ۴- پیش‌بینی تعادل بین کار و زندگی شاغلین بر اساس حمایت اجتماعی ادراک شده و رجحان شغلی با نقش میانجی هوش معنوی
- ۵- رابطه هوش اخلاقی و نگرش به رابطه فرا زناشویی با میانجی‌گری کمال‌گرایی در مردان متأهل
- ۶- مقایسه عملکرد خانواده، حمایت اجتماعی و باورهای غیرمنطقی در معتادان متجاهر تحت درمان اجباری و معتادان خودمعرف به مراکز درمانی
- ۷- نقش میانجی باورهای هوشی در رابطه بین شایستگی‌های هیجانی-اجتماعی و درماندگی آموخته شده در دانش‌آموزان ابتدایی شهرستان ساری در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲

دوفصلنامه شناخت اجتماعی

شماره جدید دوفصلنامه شناخت اجتماعی (خرداد ۱۴۰۳) با همکاری دانشگاه پیام‌نور و انجمن روان‌شناسی اجتماعی ایران به چاپ رسیده و علاقمندان می‌توانند از مقالات علمی- پژوهشی آن استفاده کنند. نشانی اینترنتی این نشریه جهت ارسال مقاله <http://sc.journals.pnu.ac.ir> است.

شرایط عضویت در انجمن

علاقه‌مندان به عضویت در انجمن روان‌شناسی اجتماعی ایران لازم است به صورت حضوری به یکی از دفاتر انجمن مراجعه نمایند. برای تمدید عضویت سالانه نیز کارت عضویت و فیش بانکی را به دفتر انجمن پست نموده و یا به صورت حضوری اقدام شود.

عضویت پیوسته

افرادی که حداقل دارای درجه کارشناسی ارشد در رشته روان‌شناسی اجتماعی و رشته‌های وابسته هستند می‌توانند به عضویت پیوسته انجمن درآیند (حق عضویت: ۴۰,۰۰۰ تومان).

عضویت وابسته

اشخاصی که دارای درجه کارشناسی هستند، می‌توانند به عضویت وابسته انجمن درآیند (حق عضویت: ۳۰,۰۰۰ تومان).

عضویت دانشجویی

دانشجویانی که در رشته روان‌شناسی مشغول به تحصیل هستند می‌توانند به عضویت انجمن درآیند (حق عضویت: ۲۰,۰۰۰ تومان).

همکاری در تدوین خبرنامه

خبرنامه انجمن روان‌شناسی اجتماعی ایران همانند گذشته در نظر دارد مطالب و اخبار روزآمد در زمینه روان‌شناسی، روان‌شناسی شخصیت و به‌ویژه روان‌شناسی اجتماعی ارسال شده توسط شما را با نام خودتان در شمارگان آتی درج نماید، لذا از تمامی اساتید، همکاران، دانشجویان، و سایر علاقمندان دعوت می‌شود مطالب خود را در زمینه‌های زیر به رایانامه ذیل ارسال نمایید.

- ۱- اخبار پژوهش‌های روزآمد روان‌شناسی (به‌ویژه روان‌شناسی اجتماعی)
- ۲- اخبار همایش‌ها و کنگره‌های روان‌شناسی (ملی و بین‌المللی)
- ۳- اخبار چاپ کتاب‌های روان‌شناسی اجتماعی (و حوزه‌های مرتبط)
- ۴- چکیده پایان‌نامه‌های تحصیلات تکمیلی در حوزه روان‌شناسی اجتماعی
- ۵- اخبار رویدادهای حرفه‌ای روان‌شناسی (به‌ویژه روان‌شناسی اجتماعی)
- ۶- اخبار چاپ نشریه‌های علمی - پژوهشی روان‌شناسی

- ۷- اخبار نتایج پژوهش‌های نوین ملی و بین‌المللی روان‌شناسی (با تأکید بر حوزه روان‌شناسی اجتماعی)
- ۸- معرفی نشریه‌های جدید روان‌شناسی (روان‌شناسی اجتماعی و شخصیت)
- ۹- معرفی سایت‌های علمی در حوزه روان‌شناسی اجتماعی
- و سایر مطالب روزآمد حوزه حرفه‌ای روان‌شناسی (به‌ویژه روان‌شناسی اجتماعی) که خواستار به اشتراک گذاشتن آن‌ها با دیگر همکاران هستید.

dalirasp@gmail.com

خبرنامه بهار ۱۴۰۳ انجمن روان‌شناسی اجتماعی ایران

IRANIAN ASSOCIATION OF SOCIAL PSYCHOLOGY

اگر این خبرنامه را مفید یافتید، شما هم در نشر آن سهیم باشید.